

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВИХ РИНКІВ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ

Додіван М.О., здоб. ОС «бакалавр»

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **О.В. Жиликова**

Державний біотехнологічний університет

Сучасне економічне середовище під впливом цифрових технологій закономірно вимагає трансформації фінансового ринку, адаптації його до нових умов. Розвиток фінансових технологій за невеликий проміжок часу призвів, наприклад, до трансформації грошей від платіжної картки до веб-гаманців та виникнення криптовалют. Таких прикладів зміни інструментів фінансового ринку з розвитком фінансових технологій багато.

Цифровізація фінансового ринку створила умови для: комп'ютеризації внутрішньої структури фінансового ринку та створення сучасного фінансового телекомунікаційного середовища; орієнтування фінансової діяльності на впровадження передових цифрових технологій; формування базових стандартів, що регламентують форму представлення, способи обробки та пересилання даних інформації (протоколи обміну, інтерфейси) з врахуванням міжнародних стандартів аналогічного призначення; створення основних компонентів інформатизації інфраструктури фінансового ринку; досягнення чіткої взаємодії із національною інформаційною системою; виходу в глобальну комп'ютерну мережу для користування нагромадженими базами даних про учасників фінансового ринку; здійснення масштабного застосування інтегрованих систем обробки інформації; відслідковування зростаючих можливостей використання цифрових технологій [1].

Якщо говорити про сфери, котрі наразі прогресують та представляють на ринку найбільшу кількість інновацій та можливостей, то мова йде не тільки про банкінг та системи платежів, а й про залучення кредитів та депозитів, залучення капіталу та інвестицій і звичайно ж про управління активами та страхування.

Найяскравішим прикладом до наслідування прогресу є банки, вони активно конкурують між собою пропонуючи все нові і нові фінансові продукти, також вони виділяються чи не найбільшою клієнтоорієнтованістю серед інших секторів. Банківські установи прагнуть глибокого розуміння і ефективного задоволення потреб клієнтів, що допомагає їм підвищувати як якісні так і кількісні показники своєї діяльності. Про це свідчить огляд лауреатів останньої премії BAI Global Innovation 2020 [2], та премії FinAwards [3] де більшість інноваційних проектів була представлена саме банками.

Вимоги, що постали перед страховим ринком, у період пандемії коронавірусної хвороби, прискорили цифровізацію і цього сегменту фінансового ринку. InsurTech як складова FinTech передбачає запровадження у страхову справу технологій машинного навчання, штучного інтелекту, розробок у сфері кібербезпеки, аналізу великих даних, технології блокчейн, інтернета та застосунків для смартфонів, які зараз активно використовуються на страховому ринку.

Згідно з Глобальним опитуванням FinTech 22% страхового бізнесу, бізнесу з управління активами мають перспективи зростання та відриву від інших учасників ринку внаслідок застосування фінансових технологій [4].

Цифровізація фінансового ринку створює умови для діджиталізації внутрішніх систем фінансових установ та застосування інтегрованих та більш безпечних систем обробки та зберігання інформації, а також це дозволяє, за умови грамотної розробки, виводити на ринок нові продукти при менших затратах ресурсів. Все це в комплексі дає змогу досягти чіткої взаємодії не тільки з фізичними особами-клієнтами, а і з усіма суб'єктами фінансового ринку.

Стрімкий розвиток спостерігається у віртуальних грошей – криптовалюти. Тут ситуація дещо протилежна, адже відслідкувати платежі та торгівлю даною валютою неможливо і вона є непідконтрольна жодним центральним банкам. Відповідно ціна таких валют визначається лише попитом і пропозицією на них. Оскільки, електронні валюти мало або ж навіть взагалі непідкріплені законодавством, особливо в Україні, важко судити про будь-який позитивний вплив на фінансовий ринок.

Важливість інновацій полягає у тому, що вони стимулюють фінансові сектори та в цілому економіку країн що розвиваються за рахунок зниження тінізації платежів та відповідно зменшенням обігу готівки, взаємодія з фізичними та юридичними особами стає більш прозорою. Позитивні тенденції, такі як підвищення доступності для громадян фінансових послуг та значне спрощення фінансової діяльності суб'єктів, можуть зберігатись не завжди, ситуація може набути абсолютно протилежного характеру за відсутності систем регулювання таких видів фінансових технологій, зокрема мова йде про блокчейн та криптовалюти, котрі швидко поширюються. Тому питання ефективного контролю постає не тільки в Україні, але і у глобальному просторі цифрової економіки.

Отже, під впливом загальної цифровізації економіки з'являються нові гравці фінансового ринку у вигляді фінтех компаній, змінюється суть та роль фінансового посередництва, впроваджуються нові інструменти та нові види торгівлі на фінансовому ринку, що призводить до фундаментальних змін в його структурі та в організації взаємодії між учасниками як у окремих регіонах, так й у світовому масштабі.

Інформаційні джерела:

1. Козій Н. С. Інфраструктура фінансового ринку України в умовах цифрової економіки / Н. С. Козій, О. О. Синиця. // Економічний простір. – 2020. – №154. – С. 156–160.
2. 2020 BAI Global Innovation Award Winners [Електронний ресурс] // Bank Administration Institute and BAI Center. – 2020. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.bai.org/globalinnovations/awards/2020-winners/>.
3. FinAwards-2023 . Всеукраїнська щорічна премія-визнання найкращих фінустанов URL: <https://www.finawards.com.ua/>
4. Blockchain. The internet revolutionised the way we exchange information. Blockchain is revolutionising the way we transact. [Electron resource]. – Access at: <https://www.pwc.co.uk/blockchain>